

29.05.2024

Ärende/12

§ 118

Ledamoten Hilikka Ahdes motion om vaccinering hemma för personer som får närståendevård

HEL 2023-015759 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att granska motionen och dess kostnader på nytt efter att man har fått tillräckligt med erfarenheter av närvårdarnas och primärskötarnas vaccinationsrätt. (Hilikka Ahde)

Behandling

Ledamoten Hilikka Ahde understödd av ledamoten Mika Ebeling föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att granska motionen och dess kostnader på nytt efter att man har fått tillräckligt med erfarenheter av närvårdarnas och primärskötarnas vaccinationsrätt.

Stadsfullmäktige godkände först enhälligt stadsstyrelsens förslag.

2 omröstningen

Ledamoten Hilikka Ahdes förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Hilikka Ahdes förslag till hemställningskläm
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 67

Hilikka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajarvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Oona Hagman, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Anna Karhumaa, Arja Karhuvaara,

29.05.2024

Ärende/12

Emma Kari, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Minja Koskela, Minna Lindgren, Petra Malin, Otto Meri, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Johanna Nuorteva, Tom Packalén, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Katri Penttinen, Sanna-Leena Perunka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Anni Sinnemäki, Juhani Strandén, Erkki Tuomioja, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Blanka: 14

Paavo Arhinmäki, Atte Kaleva, Marko Kettunen, Laura Korpinen, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Matias Pajula, Pia Pakarinen, Laura Rissanen, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Maarit Vierunen

Frånvarande: 4

Alviina Alametsä, Risto Rautava, Wille Rydman, Ilkka Taipale

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Hilikka Ahdes förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Jan Ihatsu, stadssekreterare, telefon: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Vanhusneuvoston lausunto omaishoidettavien rokottamisesta
- 2 Vammaisneuvoston lausunto 030524 Omaishoito ja rokotukset

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Hilikka Ahde och 27 andra ledamöter föreslår i sin motion att närståendevårdare och de som får närståendevård men som inte har en klientrelation inom hemvården ska ha rätt att få vaccinering i hemmet på samma villkor som klienter inom hemvården.

Det dynamiska förändringsprogram för att balansera ekonomin inom social-, hälsovårds- och räddningssektorn som inleddes i september 2023 är bindande för sektorn. De tilläggsresurser som motionen förutsätter borde upphandlas som köpta tjänster. Verksamheten vid social-, hälsovårds- och räddningssektorn leds genom anpassning av ekonomin och förändringsprogrammet i syfte att minska användningen av inhyrd arbetskraft. Inom ramen för programmet är det inte möjligt att öka resurserna och användningen av hyrd arbetskraft, vilket vaccination av alla närståendevårdare och klienter som får stöd för närståendevård skulle förutsätta. Dessutom är det i praktiken inte möjligt att begränsa vaccinationen till tjänster för endast äldre som får närståendevård, eftersom det skulle försätta familjer med personer i olika åldrar som får närståendevård i ojämlik ställning.

Social-, och hälsovårds- och räddningsnämnden anser att den nuvarande praxisen inte i oskälig grad äventyrar hälsan hos personer som får närståendevård eller närståendevårdarnas ork. Vaccineringen upprepas endast vid förstärkningsvaccinationen under hösten och det kräver inte att man under hela året eller kontinuerligt söker sig till vaccinationspunkterna för att få vaccinet. Största delen av klienterna som får stöd för närståendevård och närståendevårdarna kan ta sig till vaccinationspunkterna. Om klientens behov av stöd har ökat kan det finnas skäl att inleda en klientrelation inom hemvården för personen i fråga och då ger hemvården vid behov influensa- och coronavaccinationerna hemma hos klienten. Det finns skäl att öka medvetenheten hos de som får närståendevård och närståendevårdarna om denna möjlighet.

Hemvården vaccinerar även i fortsättningen dem som får närståendevård och deras officiella närståendevårdare som är klienter inom hemvården, om klienten inte själv eller med hjälp av en närstående kan ta sig till vaccinationsställena. Att inleda en klientrelation inom hemvården baserar sig på en bedömning från fall till fall.

Social-, och hälsovårds- och räddningsnämnden samt äldrerådet (bilaga 1) och funktionsrättsrådet (bilaga 2) har gett utlåtanden i ärendet. Förslaget stämmer överens med nämndens utlåtande. Äldrerådet och funktionsrättsrådet anser att motionen är värd att understödjas.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Jan Ihatsu, stadssekreterare, telefon: 09 310 36276

29.05.2024

Ärende/12

jan.ihatsu(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Vanhusneuvoston lausunto omaishoidettavien rokottamisesta
- 2 Vammaisneuvoston lausunto 030524 Omaishoito ja rokotukset

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 20.05.2024 § 295

HEL 2023-015759 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

20.05.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Tuulia Pitkänen: Lisäys: kohta 5: "Jos asiakkaan tuen tarve on lisääntynyt, voi olla aihetta avata hänelle kotihoidon asiakkuus, jolloin kotihoito hoitaisi tarvittaessa myös influenssa- ja koronarokotukset asiakkaan kotona." LISÄYS: "Omaishoidettavien ja omaishoitajien tietoisuutta tästä mahdollisuudesta on syytä lisätä."

Kannattaja: Minja Koskela

Vastaehdotus:

Minja Koskela: Alkuperäinen muotoilu: "Syyskuussa 2023 käynnistetty sosiaali-, terveys-, ja pelastustoimialan talouden tasapainottamiseksi laadittu muutosohjelma on toimialaa sitova."

Muutetaan muotoon: "Syyskuussa 2023 käynnistetty sosiaali-, terveys-, ja pelastustoimialan talouden tasapainottamiseksi laadittu dynaaminen muutosohjelma on toimialaa sitova."

Lisäksi: "Talouden sopeuttaminen ja muutosohjelma velvoittavat sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialaa vähentämään vuokratyövoiman käyttöä."

29.05.2024

Ärende/12

Muutetaan "velvoittavat" sanaksi "ohjaavat".

Kannattaja: Tuulia Pitkänen

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Tuulia Pitkäsen ja Minja Koskelan vastaehdotusten mukaisesti muutetun esityksen.

13.05.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 23.04.2024 § 86

HEL 2023-015759 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Hiikka Ahteen ja 27 muun valtuutetun omaishoidettavien rokotuksia kotona koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että omaishoitajilla sekä niillä omaishoidettavilla, joilla ei ole kotihoidon asiakkuutta, tulisi olla oikeus saada rokotteet kotonaan samoin kuin kotihoidon asiakkailla. Aloitteessa nähdään, että tämä omalta osaltaan tukisi omaishoitajien jaksamista vaativassa ja raskaassa työssään ja suojelisi omaishoidettavia vakavilta, henkeä uhkaavilta sairauksilta.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että omaishoitajat tekevät arvokasta työtä ja omaishoitajien tukeminen on tärkeää. Sekä omaishoidettavien että omaishoitajien terveydestä huolehtiminen on keskeinen tekijä omaishoidon onnistumisessa. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta katsoo, että aloitteessa esitetty rokotuskattavuuden lisääminen on ymmärrettävä ehdotus. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi ei kuitenkaan pysty toteuttamaan aloitteen mukaista omaishoitajien ja omaishoidon tuen asiakkaiden rokottamista esitetyssä laajuudessa, minkä vuoksi lautakunta ei kannata esitystä. Syyskuussa 2023 käynnistetty sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan talouden tasapainottamiseksi laadittu muutosohjelma on sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialaa sitova. Ohjelman puitteissa ei ole mahdollista lisätä resursseja ja vuokratyövoiman käyttöä, mitä kaikkien omaishoitajien ja omaishoidon tuen asiakkaiden rokottaminen vaatisi.

29.05.2024

Ärende/12

Kotona tapahtuvan rokottamisen laajentaminen nykyisestä

Omaishoidon tuen asiakkaita oli vuonna 2023 yhteensä 3799, joista 65-vuotiaita tai tätä vanhempia oli 1764 ja alle 65-vuotiaita oli 2035. Omaishoitajia oli viime vuonna yhteensä 3130. Jos kaikki omaishoidon tuen asiakkaat ja omaishoitajat rokotettaisiin heidän kotonaan, kuten aloitteessa esitetään, olisi rokotettavia henkilöitä yhteensä yli 6900. Kaikkien omaishoitajien ja omaishoidon tuen asiakkaiden rokottaminen ei ole lakisääteinen velvoite.

Rokottaminen kausi-influenssaa, pneumokokkia ja tämänhetkisen tiedon mukaan myös koronaa vastaan ajoittuu loka-tammikuun ajalle. Rokotetta tulee antaa kaksi, jossain tapauksissa kolme, mikä tarkoittaa 13700–20700 rokotetta. Jos rokotus rajattaisiin vain 65-vuotiaille ja tätä vanhemmille omaishoidon tuen asiakkaille ja heidän omaishoitajilleen, tarkoittaisi tämä vähintään 6600–9000 rokotetta.

Rokottaminen kotona kestää seurantoineen 20–30 minuuttia. Tämän lisäksi tulisi huomioida myös matkustamiseen ja kirjaamiseen kuuluva aika sekä se, että jokaiselle rokotettavalle tulisi avata asiakkuus asiakas- ja potilastietojärjestelmään. Rokotusluvan omaava sairaanhoitaja tai terveydenhoitaja hoitaa 50 rokotettavaa noin kuudessa työpäivässä. Jos kotona rokotettaisiin 65-vuotiaat ja tätä vanhemmat omaishoidettavat ja heidän omaishoitajansa, 60 lähipalvelualueelle tarvittaisiin 15 rokottajaa, jotta rokotukset saataisiin annettua kuukauden aikana. Vaihtoehtoisesti kahden kuukauden ajalle tarvittaisiin kahdeksan hoitajaa. Tämä resurssi tulisi hankkia ostopalveluna, mikä johtaisi arviolta 100 000 euron lisäkustannuksiin. Talouden sopeuttaminen ja muutoshjelma velvoittavat sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialaa vähentämään vuokratyövoiman käyttöä. Lisäksi rokottamisen rajaaminen vain iäkkäiden omaishoitoperheiden palveluksi ei ole käytännössä mahdollista, koska se asettaisi eri ikäiset omaishoitoperheet eriarvoiseen asemaan.

Kansallinen rokotushjelma ja rokotuksiin hakeutuminen

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan näkemyksen mukaan nykyinen käytäntö ei vaaranna kohtuuttomasti omaishoidettavien terveyttä eikä omaishoitajien jaksamista. Rokotus toistuu vain syystehosteen aikaan eikä vaadi ympärivuotista tai jatkuvaa hakeutumista rokotuspisteille rokotteen saamiseksi. Suurin osa omaishoidon tuen asiakkaista ja omaishoitajista pystyy hakeutumaan rokotuspisteelle. Jos asiakkaan tuen tarve on lisääntynyt, voi olla aihetta avata hänelle kotihoidon asiakkuus, jolloin kotihoito hoitaisi tarvittaessa myös influenssa- ja koronarokotukset asiakkaan kotona.

Omaishoidon tuen asiakkaista kotihoidon tai kotipalvelun asiakkaina on yhteensä 13 prosenttia. Iäkkäistä omaishoidon tuen asiakkaista säännöllistä kotihoitoa saa 27 prosenttia ja alle 65-vuotiaista 1,5 prosenttia saa säännöllistä kotipalvelua. Kotihoito rokottaa jatkossakin kotihoidon asiakkaina olevat omaishoidettavat ja heidän viralliset omaishoitajansa, mikäli asiakas ei pysty itse tai läheisen avustamana hakeutumaan rokotuspisteelle. Kotihoidon asiakkuuden avaaminen perustuu tapauskohtaiseen arviointiin.

Sekä alle 65-vuotiaiden että tätä vanhempien omaishoidon tuen asiakkaiden ja omaishoitajien rokotuksista huolehditaan kansallisen rokotusohjelman mukaisesti ja siihen kuuluvat rokotteet ovat maksuttomia. Kansalliseen rokotusohjelmaan kuuluvan peruserokotussuojan lisäksi riskiryhmiin kuuluville tarjotaan heille räätälöityä rokotussuojaa tiettyjä sairauksia vastaan. Myös nämä rokotukset kuuluvat kansalliseen rokotusohjelmaan ja ovat saajalleen maksuttomia. Ne annetaan neuvolassa, koulu- tai opiskeluterveydenhuollossa tai omalla terveysasemalla. Helsingin sairaaloiden vuodeosastot, seniorikeskukset ja palvelutalot rokottavat omat asiakkaansa.

Omaishoitajien jaksamista ja hyvinvointia koskeva asiakaskysely

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala on tunnistanut haasteeksi, että omaishoitotilanteisiin liittyy hyvinvointia heikentäviä riskitekijöitä. Tämän takia toimiala järjesti vuodenvaihteessa 2023–2024 omaishoitajille osoitetun asiakaskyselyn, jonka tavoitteena oli selvittää omaishoitajien jaksamista, hyvinvointia, tuen tarpeita sekä tyytyväisyyttä omaishoittoon sekä sitä tukeviin palveluihin. Kyselyn perusteella toiveet rokotuksista eivät näkyneet avoimissa vastauksissa, vaan eniten tukevissa palveluissa painottuivat konkreettiset avut arkeen, kuten siivouspalvelu ja omaishoidon tuen vapaapäivät. Tutkimuksen tuloksia on tarkoitus hyödyntää omaishoidon ja sitä tukevien palvelujen kehittämisessä. Kyselyn tuloksista tullaan tiedottamaan Helsingin kaupungin internetsivuilla keväen 2024 aikana.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Aloitteen mukainen rokotekäytäntö lisäisi rokotekattavuutta. Rokotusten laajentaminen kotiin tarjoaisi lisäsuojaa omaishoidon asiakkaille ja heidän hoitajilleen. Omaishoidettavissa on asiakkaita, joilla on heikentynyt immunitetti, ja heidän osaltaan aloitteen mukainen rokottaminen toisi mahdollisesti lisäsuojaa. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta katsoo, että nykyinen rokotuskäytäntö ei aiheuta merkittävää vaaraa omaishoidettavien terveydelle eikä rasita omaishoitajia kohtuuttomasti. Jos omaishoidon tuen asiakkaan tilanne kokonaisuutena arvioituna tarvitsee kotihoidon palveluita, voidaan hänelle avata kotihoidon asiakku-

29.05.2024

Ärende/12

us, jolloin asiakas voidaan rokottaa tarvittaessa kotona nykykäytännön mukaisesti."

09.04.2024 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Soili Partanen, arviointitoiminnan johtaja, puhelin: 09 310 69984
soili.partanen(a)hel.fi

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Minna Schalin, toiminnansuunnittelija, puhelin: 09 310 44569
minna.schalin(a)hel.fi